

Regeringskansliet Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet

li.remissvar@regeringskansliet.se
kopia till - li.fjr@regeringskansliet.se

Yttrande över slutbetänkandet En moderniserad fiskelagstiftning (SOU 2025:89)

Er beteckning: LI2025/01477

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Uppsala län, nedan benämnd Länsstyrelsen välkomnar utredarens förslag om att skapa en sammanhållen fiskelagstiftning eftersom den kan förväntas bli mer överskådlig. Den föreslagna strukturen är vidare både logisk och lättillgänglig.

Länsstyrelsen tillstyrker huvuddelen av utredningens förslag.

Länsstyrelsen avstyrker förslaget i 3 kap. 3 och 6 §§ fiskelagen att endast handredskap ska få användas för den som fiskar med stöd av frifiskerätt. Motiveringen är att syftet med förslaget redan idag uppfylls med dagens lagstiftning.

Länsstyrelsen avstyrker förslaget att fiskevakter inte ska få bedriva tillsyn i kustområdet, de stora sjöarna samt kontrollera yrkesfiskets redskap. Utredningens förslag skulle omöjliggöra dagens väl fungerande fisketillsynsverksamhet.

Länsstyrelsen väljer nedan att lämna specifika synpunkter efter instruktionen i missivet.

9.10 Lagen ska endast innehålla vissa ord och uttryck som definieras i nuvarande fiskelagstiftning

Länsstyrelsen finner definitionen för sötvattensområden oklar när det gäller avgränsning mot kustvatten. Avgränsningen mot kustvatten behöver definieras i lagen. Det finns i dag endast en

definition i Fiskeriverkets föreskrifter om fiske i sötvattensområdena 1 kap. 1 § FIFS 2004:37. Länsstyrelsen föreslår att den definitionen används i den nya lagstiftningen.

10.4.6 Begränsningar i det fiske som får bedrivas med stöd av frifiskerätt

Länsstyrelsen avstyrker utredarens förslag. Det som föreslås är att allt fritidsfiske som inte sker med handredskap kommer att förbjudas och att Havs- och vattenmyndigheten sedan genom föreskrift kommer få möjlighet att öppna upp fisket för mängdfångande redskap. Länsstyrelsen ser svårigheter med förslaget vilket redogörs för i kommande stycken.

I utredningen beskrivs att fisket med mängdfångande redskap redan i dag är begränsat genom föreskrifter och i många fall utifrån fiskevårdskäl. Detta gäller både redskapsanvändning och bedrivande av fiske i tid och rum. Förslaget innebär ett förbud för att sedan i förordning och föreskrifter ge en möjlighet att öppna upp ett fiske om beståndssituationen tillåter. Detta kommer att innebära ett mycket stort merarbete för framför allt Havs- och vattenmyndigheten, men även för Länsstyrelsen och den fisketillsyn som bedrivs. Inte minst kommer det att kräva ett omfattande arbete med att informera allmänheten om ett ändrat regelverk. Det kan också leda till att reglerna kommer vara olika på olika platser vilket ytterligare kommer försvåra kommunikationen.

Länsstyrelsen ser också en risk med att fiskemöjligheterna kommer att inskränkas mer än vad som i dag är nödvändigt, då alla möjligheter till fiske med rörliga redskap ska omprövas. Denna process kommer sannolikt att bli omfattande och ta lång tid och därmed påverka möjligheterna till det fiske som bedrivs idag.

Utöver det så konstateras i utredningen att fritidsfisket i dag sker mer sällan i syfte att bidra med livsmedel till hushållet. Länsstyrelsen menar att så kanske inte kommer att vara fallet under kris eller höjd beredskap, då fritidsfisket kan bidra till hemberedskapen. Jordbruksverket och Livsmedelsverket har också angett att fisk kan vara en viktig resurs lokalt inom livsmedelsförsörjningen (Livsmedelsförsörjningen i siffror Nyckeltal och indikatorer (NIL 2025), Jordbruksverket och Livsmedelsverket, 2025). Det här är ett perspektiv som inte beaktas i utredningens förslag.

14.2.2 Bestämmelser om fiskevård

När det gäller bestämmelser som fiskevård har länsstyrelsen relativt nyligen, i samband med ett potentiellt kräftpestutbrott i Strömareån, funnit brister i förordningen som innebär problem för länsstyrelsen att genomföra utredningar som innebär fångst av kräftor när det aktuella vattnet förklarats kräftpestsmittat.

Problematiken ligger i att Länsstyrelsen enligt 7 kap 10 § i Förordning (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen inte kan föreskriva om undantag från bestämmelserna i 7 kap 8 § för egna undersökningar som behöver genomföras. Havs- och vattenmyndigheten har inte heller något stöd i lagstiftningen att fatta ett beslut om undantag från 7 kap 8 §. Däremot har de enligt 7 kap 20 § möjlighet att i enskilda fall fatta beslut undantag från 7 kap 9 § om fisket bedrivs på uppdrag av myndigheten.

Länsstyrelsen föreslår därför att en möjlighet för Länsstyrelsen att föreskriva om undantag från 7 kap 8 § skrivs in i lagen. Det skulle möjligtvis kunna lösas genom att 7 kap 20 § inkluderar undantag även för 7 kap 8 §.

16.3.7 Länsstyrelsens ansvar

Länsstyrelsen bör inte generellt anges som ansvarig för fiskekontroll i sötvattensområden, då det för enskilda vatten är en enskild angelägenhet. En mer ändamålsenlig formulering skulle kunna vara att "Länsstyrelsen ansvarar för att genomföra kontroll av fiske i havet och statligt förvaltade sötvattensområden". Detta skulle förtydliga att Länsstyrelsen ansvarar för efterlevnaden av regelverket för fiske i de vatten där staten förvaltar fisket.

16.3.10 Särskilt om fiskevakter

Länsstyrelsen delar utredningens bedömning att det behövs ett förtydligande av länens tillsynsuppdrag eftersom detta saknas i nuvarande fiskelag.

Länsstyrelsen avstyrker dock förslaget om att fiskevakter inte ska få bedriva tillsyn i kustområdet, de stora sjöarna samt kontrollera yrkesfiskets redskap. Utredningens förslag skulle omöjliggöra dagens väl fungerande fisketillsynsverksamhet.

Utredningen föreslår att förordnade fiskevakter framledes bara ska kunna bedriva kontroll över efterlevnaden av bestämmelser som är tillämpliga vid fritidsfiske i sötvattensområden. En aktiv tillsyn av fritidsfiske i havet kan enligt utredningens förslag endast utföras av anställd personal vid Länsstyrelsen, sjöpolisen eller Kustbevakningen.

Även om bestämmelserna för yrkesmässigt fiske är mer omfattande än de för fritidsfiske och därmed ger ett mer heltäckande skydd blir en negativ konsekvens av förslaget att fiskevakter som påträffar redskap som tillhör yrkesfiskare inte kommer att ha befogenhet att kontrollera att dessa är lagliga. Ur samhällsekonomisk synvinkel, men också ur ett fiskevårdsperspektiv, är detta ineffektivt.

Länsstyrelsen anser därför att det noga bör övervägas om utredningens förslag verkligen är den bästa lösningen, inte minst ur ekonomisk synvinkel. Om förslaget godtas måste finansiella medel skjutas till och organisatoriska förändringar genomföras för att möta det betydligt större ansvar som i så fall skulle komma att vila på Länsstyrelsens egen personal. Behovet av rekrytering, utbildning, nya arbetsformer samt inköp av båtar och annan utrustning kommer innebära ökade kostnader som inte kan hanteras inom ramen för dagens förvaltningsanslag. Det kommer också innebära en lång omställningstid innan den nya organisationen uppnår fullgod kapacitet.

Enligt utredningen sker denna begränsning i huvudsak utifrån EU:s lagstiftning som omfattar yrkesfisket samt de nya EU-bestämmelserna om registrering och rapportering av fritidsfiske. Länsstyrelsen är av uppfattningen att den delen av fiskekontrollen kan begränsas till enbart fritidsfisket och då endast gälla den lagstiftning som reglerar själva fiskets bedrivande.

Avslutningsvis kan Länsstyrelsen inte finna någon motivering i utredningen om varför de som avses bedriva fisketillsyn ska benämnas "fiskevakter". Fisketillsynsmän, numera fisketillsynspersoner, är ett sedan mycket lång tid ett väl inarbetat begrepp. En förändring av detta till fiskevakt kommer sannolikt att skapa onödigt förvirring och inte heller på ett tydligt sätt spegla uppdragets syfte. Eftersom utredningens uppfattning är att termen tillsyn genomgående ska ersättas med termen kontroll (16.3.2) så skulle exempelvis "fiskekontrollant/fiskerikontrollant" vara en tydligare spegling av uppdraget än fiskevakt

Allmänna synpunkter

Länsstyrelsen ser det som positivt med den föreslagna portalparagrafen, av vilken på ett tydligt sätt framgår att syftet med nya fiskelagen främst är att säkerställa att fisket är miljömässigt hållbart på lång sikt och förvaltas på ett sådant sätt att nytta kan uppnås ur ett ekonomiskt, socialt- och sysselsättningsperspektiv, samt att fisket bidrar till att trygga livsmedelsförsörjningen. Länsstyrelsen saknar dock en tydlig koppling mellan de faktiska förslagen och syftesbestämmelsen.

Länsstyrelsen är positiva till förslaget om ökad rapportering från fritidsfisket. Det är något som regelbundet efterfrågas och saknas inom fiskeriförvaltningen. Länsstyrelsen saknar dock referenser och kopplingar i utredningen till den tidigare utredda statliga fiskevårdsavgiften. En ny fiskelag borde vara ett utmärkt tillfälle att få till ett system för en statlig fiskevårdsavgift samtidigt som man initierar ett register av fritidsfiskets fångster med införandet av kontrollförordningen.

Den bedömning som görs i avsnitt 9.9, d.v.s. att förhållandet mellan fiske- och miljölagstiftningen bör utredas närmare, delas av Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen anser att det i lagstiftningen sker en viss sammanblandning av begreppen fisk och organismer, t.ex. i fiskelagen 10 kap 15-16 §§. Under punkt 9.10.4 är utredningen tydlig med att begreppet fisk även fortsättningsvis ska användas som ett samlande begrepp för fisk, vattenlevande kräddjur och vattenlevande blötdjur.

I förordningsförslaget finns det under kapitel 10 två 12 §§. Detta innebär den ena 12 § skulle vara 13 § och resterande paragraferna i kapitlet blir felaktiga.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Stefan Attefall med länsfiskekonsulent Daniel Brelin som föredragande. Vid den slutliga handläggningen har också länsråd Cecilia Magnusson, avdelningschef Michael Persson, enhetschef Stina Röjerås, biträdande försvarsdirektör Magdalena Söderlind och länsjurist Erika Rydgren medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför
namnunderskrift.